

Sant Josep en l'art cristià dels primers segles

La figura de Sant Josep, encara que sia ben secundaria en el conjunt de la història evangèlica, té una importància de primer ordre en els episodis de la infància del Salvador. Es constituït custodi del Verb encarnat i de la Mare virginal, i, com a tal, reb els missatges de la Providència, essent-li reconeguda de part de l'Altíssim, la pàtria potestat en la família més santa que ha vist la terra.

Causa, per tant, admiració que el culte de S. Josep no sia introduït en la Litúrgia del cristianisme naixent, junt amb la celebració dels misteris de la vida de Jesús infant, com ho feu el culte de Maria, que seguí com natural conseqüència de la unió íntima de la Verge amb els predits misteris. Fins a la dècima centúria, — poc més abans a Orient —, no n'apareixen indicis en la Litúrgia occidental; i no es pot senyalar una data anterior al segle XV com a inici del magnífic desenvolupament amb que s'és presentat en els últims segles. (1).

Emperò, si el culte oficial de l'Església ne celebra entre les festes dels seus màrtirs i confessors, el "natalici" de S. Josep, la literatura legendària i els monuments de l'art cristià dels primers segles, demostren eloqüentment, com la veneració del S. Patriarca era ben popular entre els fidels d'aquesta època.

Resseguiu sinó alguns d'aquests

monuments que han arribat fins a nosaltres i que ens permeten estudiar els sentiments i les expressions de la fe, pietat i art dels primitius cristians.

En les manifestacions de l'art cristià de les catacumbes, les escenes de Jesús infant es redueixen a dues: La Verge amb Jesús als braços i l'Epifania; i aquestes composicions, que, amb la simplicitat característica de l'època, solament tenen les figures essencials a la idea artística, no ens presenten mai el Patriarca Sant Josep.

Tampoc satisfan completament bona part de les escenes del naixement de Jesús i adoració dels màgics, tan freqüentment en els sarcòfags des del segle IV. (2). Certament que la presència d'un personatge al costat del pessebre i prop de la Verge fa pensar, de primer entuvi, en S. Josep, però en molts exemplars, la túnica exomis (3) i el pedum o bastó corb, característiques dels pastors, donen lloc a algun dubte; encara que personalitats eminentes en iconografia cristiana sostenen que es tracta realment del nostre Sant (4). De fet, l'escena en que es troba i el lloc que ocupa aquesta figura, fan ben probable aquesta opinió.

Més difícil d'interpretar és l'esmentat personatge en escenes semblants, en les quals va vestit, no ja de la túnica humil del pastor, sinó del palli dels filòsofs i amb

el volum a la mà, propis, en iconografia cristiana, de Crist, apòstols i profetes (5); per això, alguns arqueòlegs, fonamentant-se en analogies amb altres escenes, han pensat que també podria tractar-se de la personificació de l'Esperit Sant o del profeta Isaïes (6). Podem comptar-les, no obstant, junt amb les anteriors, entre les imatges, que, per satisfer la crítica més exigent, nomenarem probables, ja que no seges, representacions de S. Josep.

Al costat d'aquests casos un xic dubtosos, no en manquen d'altres, que, sia per detalls d'execució, sia per la unanimitat dels entesos en la matèria, podem acceptar com a ben certes (7).

En els segles V i VI, mosaics, ivoris i miniatures ens ofereixen una notable varietat d'escenes, en les quals s'hi veu ja ben clar i decidit l'influxe dels evangelis apòcrifs, d'indiscutible interès en la formació dels tipus artístics de la imatgeria cristiana.

Un primer monument, primer per la importància i perquè el nom de Sixte III (432-440), qui el feu executar, ens permet de datar-lo amb precisió, ho és el magnífic mosaic de l'arc triomfal de Santa Maria Major de Roma.

Aixecat aquest insigne monument per commemorar la victòria del dogma de la maternitat divina de Maria Verge, després del concili d'Efès, foren escullides per a la decoració, les escenes de la infantesa de Jesús, que tan directament alludeixen a aquest dogma.

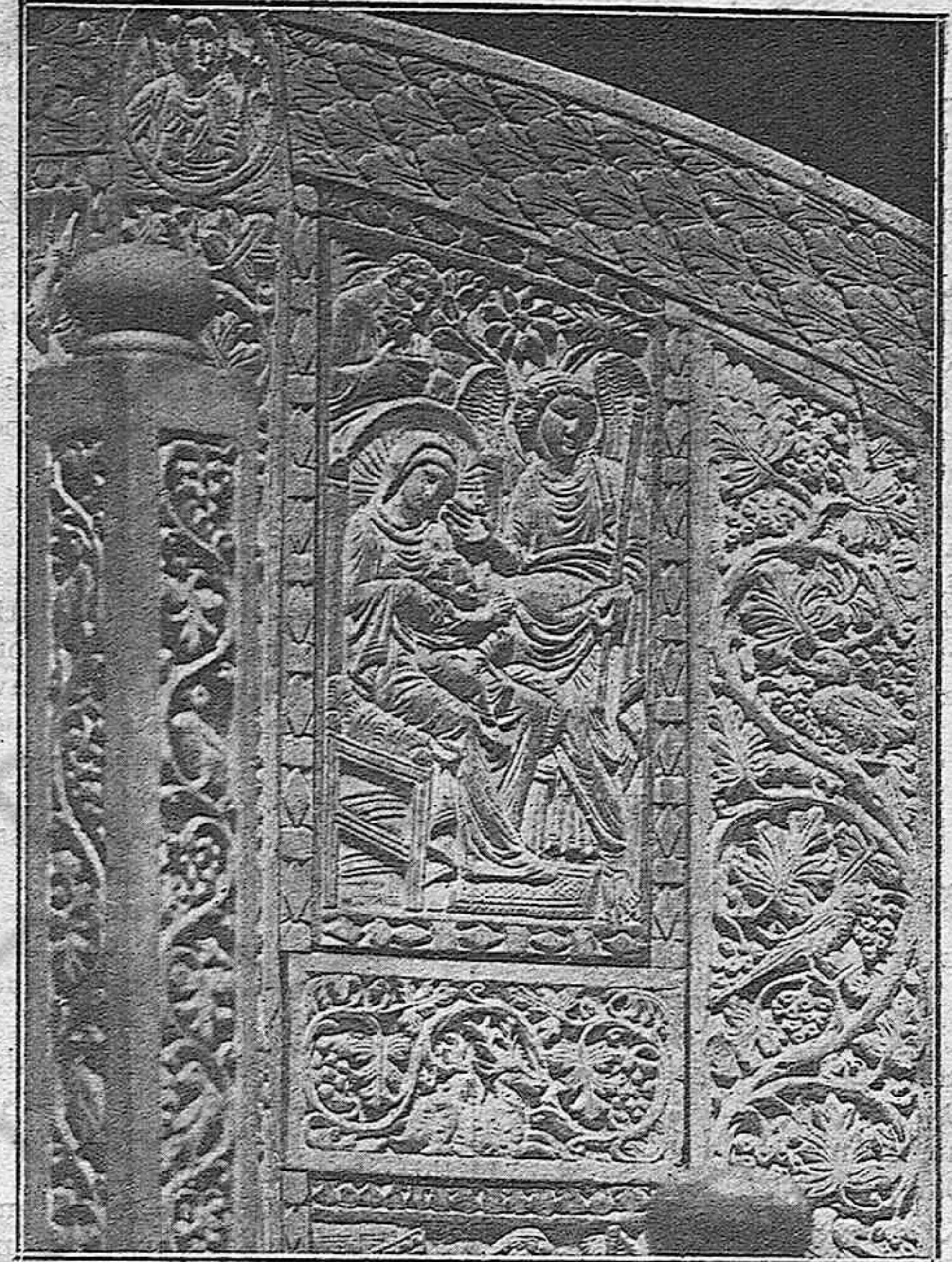
S. Josep s'hi troba quatre vegades: en un angle de l'escena de l'Anunciació, el nostre sant està conversant amb dos àngels que dissipen els seus dubtes i temors; en la presentació de Jesús al Temple, el S. Patriarca sembla guiar la Verge vers el santuari, on l'esperen Simeó i Anna i, més enllà, els sacerdots; a l'extrem de la mateixa escena, Josep, en somnis, reb l'àngel el comandament de partir a Egipte; finalment, Josep i Maria amb el diví infant arriben a una ciutat d'Egipte, d'on surten a rebre'ls el rei i cortisans, meravellats de veure caiguts llurs ídols a la presència d'aquell nen admirable. L'últim episodi està pres exclusivament dels apòcrifs (8), com també hi són inspirats els dos primers: en l'Anunciació la Verge està filant la porpra (9), i en la presentació, Simeó reb l'infant, no in ulnas' com diu Sant Lluc (10), sinó en el palli, com explica Pseudo-Mateu (11). El tipus de S. Josep, igual en tots els quadres, és d'home madur, amb barba negra i abundant, ben diferent, però, del tipus ancià de Simeó i dels sacerdots.

Per evitar repeticions podem reunir en una petita llista les escenes que es troben en els monuments posteriors, dels quals es mentarem solament els ivoris, fent-ne una lleugera descripció i indicant el lloc i dada dels mateixos.

Prova de la virginitat de Maria amb el vas de l'aigua santa

(Lám. 1, n. II)

Prescripció legal, ordenada per Moisés (12) en els casos de dubte de la fidelitat conjugal. Sembla respondre a un intent de fer descreure més gràficament els dubtes de S. Josep (13); ben poc digne, però, i més aviat contrària a la història evangèlica, no cal dir que és una mera versió dels apòcrifs (14). Les representacions detallen el moment de la prova: Maria amb el vas a la mà a punt de

Detall de la càtedra de Ravenna. — La Sda. Família en l'adoració dels Màgics. (Lám. 2).

beurer, mostra l'esguard trist i avergonyit; S. Josep, a un costat, n'és testimoni, i en mig, un àngel, com representant el Cel, que permet la prova, per fer més manifesta la sobrenaturalitat de la concepció de Maria. (Placa de veri de la càtedra de S. Maximià de Ravenna, segle VI, i cobertes d'un manuscrit de la Biblioteca Nacional de París; s. VI - VII) (15).

L'àngel s'apareix a St. Josep per dissipar els seus dubtes

(Lám. 1, n. IV)

L'execució és ben gràfica: Sant Josep dorm en el llit, tot embolcallat amb el llençol, mentre l'àngel li explica els misteris de la Concepció virginal de Maria. (En la càtedra esmentada, i capceta del monestir de Werden; s. VI.) (16).

Viatge dels sants esposos a Betlem

Lám. 1, n. IV)

L'àngel els guia, portant la brida d'ela somereta; la Verge sentada a la sella, s'apoya amb el braç dret damunt l'espatlla de Sant Josep, que la sosté amorós i reverent. (Càtedra de St. Maximià, Pixis de Minden (s. VI-VII) i cobertes del ja citat manuscrit de París) (17).

Nativitat de Jesús

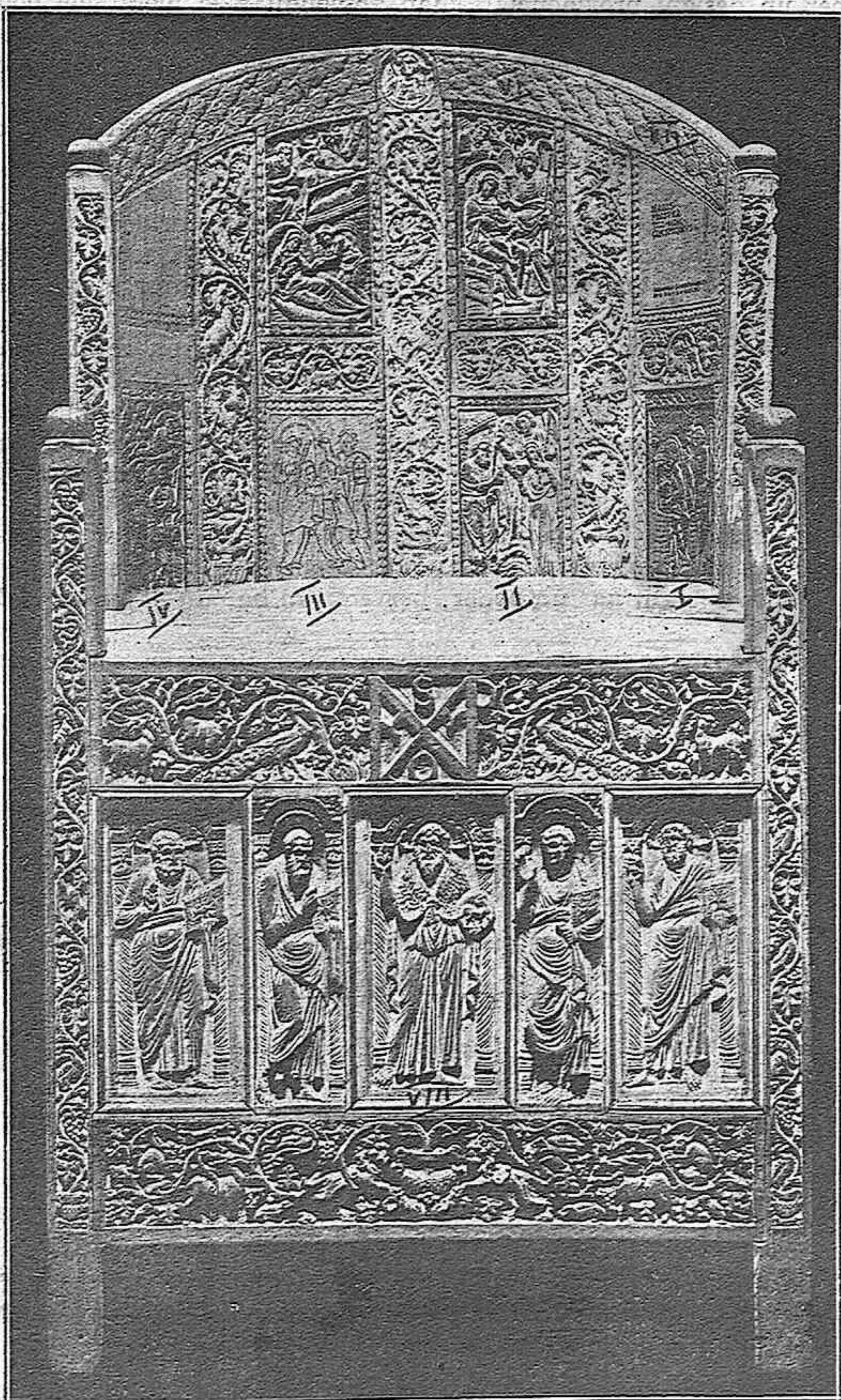
(Lám. 1, n. V)

L'infant Jesús en el pessebre, damunt la palla i curiosament fixat; als peus del breçol, Sant Josep contempla el diví Nadó; en alguns exemplars té la serra a la mà, con a insígnia de l'ofici que li atribueix la llegenda (18). No hi manquen el bou i la somereta, influxe també dels apòcrifs (19), que és, però, el primer en aparèixer en l'art cristià, puix ja el veiem en els pessebres dels sarcòfags del segle IV. (Cobeta del magnífic evangeliari de Milan; (s. V-VI) en les esmentades càtedra de Ravenna i capceta de Verden i en un altre vori del mateix monestir) (20).

Adoració dels màgics

(Lám. 1, VI i VII, i Lám. 2)

Es presenta en la disposició ja coneguda en els sarcòfags i pintures anteriors; Sant Josep està dret a l'esquerra del setial on seu Maria amb l'infant a la falda. (Féien part d'aquesta escena dues plaques de la càtedra de St. Maximià, una de les quals, — la que contenia els màgics, — és perduda; la

Càtedra de Sant Maximià de Ravenna. — Relleus en ivori del s. VI. I Anunciació; II prova de la virginitat de Maria; III Visita a Elisabet (reconstrucció ideal); IV Somni de S. Josep i viatge a Betlem; V Nativitat de Jesús; en la part inferior: dona punida amb l'assecament de la mà per la seva incredulitat irverent en la virginitat de Maria (dels apòcrifs); VI i VII Epifania; VIII San Joan Baptista i evangelistes. (Lám. 1).

Cánones de útil recordación

Hoy es Fiesta de Precepto

"Pertenece únicamente a la suprema autoridad de la Iglesia instituir, trasladar y abolir los días de fiesta comunes a la Iglesia universal" (Canon 1244).

Entre las fiestas de precepto figura el día 19 de marzo, fiesta de San José, Patrón de la Iglesia universal. (Del Canon 1247).

"En las fiestas de precepto hay obligación de oír Misa; está prohibido dedicarse a los trabajos serviles, a los actos forenses y, a menos de existir legítima costumbre o privilegio particular, están prohibidos en tales días los mercados públicos, cambios y demás géneros de compra y venta". (Canon 1248).

Y frente a este Derecho legislado por la Iglesia, no hay capricho ni despotismo humano que puedan oponérsele. Ni católico de verdad que deba someterseles.

"Antes se ha de obedecer a Dios que a los hombres"; enseña el libro de Actos Apostólicos.

té també una pixis de vori de Rouen; s. VI-VII) (21).

Es interessant de notar, que, en general, els exemplars més antics presenten a St. Josep d'aspecte juvenil i sense barba, mentre que en els més recents és vell, tal com l'ha tramès fins a nosaltres la tradició artística. L'Evangeli no en diu res de l'edat de St. Josep, emperò sembla més natural que fos jove, o almenys no tan ancià com se'l figura. Són altra vegada els apòcrifs, que, de l'edat avançada de St. Josep en fan una circumstància particular en el matrimoni de Maria (22).

Es notable també el noble important d'exemplars dels primers segles que representen el St. Patriarca (23); i més encara, que, no sols el veiem figurat en objectes d'ús particular dels fidels, com els sarcòfags, sinó també en els mosaics de les basíliques i altres objectes del culte. Tot ço que fa lògica aquella perplexitat que en començar expressàvem, davant l'absència de testimonis del culte del Sant i de la seva festa en llibres litúrgics dels deu primers segles, fent-nos sospitar en algun misteri que no ens ha descobert encara la història del culte cristià.

P. BATLLE i HUGUET

Roma, març de 1932.

- (1) Acta Sanctorum, Mart. III (1865), p. 6-7.—Cfr. Leclercq, Dict. d'Arch. et de Lit., mot S. Joseph, IV, col. 2665-2666.—Schuster, Liber Sacramentorum, vol. VII (Bruxel. 1931), p. 76-77.
- (2) Garrucci, Storia dell'Arte Cristiana, V, tav. 310, 4; 320, 2; 326, 1; 334, 2; 365, 1, etc.
- (3) Túnica curta que mig-cobria el cos, deixant l'espatlla nua, pròpia dels treballadors i esclaus.
- (4) De Rossi, Bull. Crist. 4 (1865), p. 29.—Cfr. Grossi Gondi, I monumenti cristiani icinografici ed architettonici dei sei primi secoli. (Roma 1923), p. 120-121.
- (5) Garrucci, o. c., V, tav. 365, 2; 380, 4; VI, tav. 484, 5.—Vegi's també J. Vives, Anal. Sac. Tarrac. IV (1928), p. 269-70 (sarcòfag de Castilliscar, prov., de Saragossa).
- (6) De Rossi, Bull. Crist. 9 (1865), p. 67, sq.—Vives, 1, c.
- (7) Garrucci, o. c., V, tav. 315, 5; 329, 1; 398, 1.
- (8) Evang. Pseudo-Matth., c. XXIV; (Cfr. Tischendorf, Evangelia Apocrypha, (Lipsiae, 1876, 2 ed.), p. 92).
- (9) Pseudo-Matth., c. IV; (Tischendorf, o. c., p. 71).
- (10) Luc. II, 28.
- (11) C. XV; (Tischendorf, o. c., p. 81).
- (12) Num. V, 12-31.
- (13) Matth., II, 18-19.
- (14) Pseudo-Matth., C. XII. (Tischendorf, o. c., p. 73-75).
- (15) Garrucci, o. c., VI, tav. 417, 2; i 428, 2; respectivament.
- (16) ibid., tav. 417, 3; 43, 447, 1, respectivament.
- (17) ibid., tav. 417, 3; 437, 4 i 458, 2, respectivament.
- (18) Un dels llibres apòcrifs es titula així: Història de Sant Josep el fuster. (Tischendorf, o. c., p. 122139).
- (19) Pseudo-Matth., c. XIV. (Tischendorf, o. c., p. 80).
- (20) Garrucci, o. c., VI, tav. 454; 417, 4; 447, 2 i 438, 1, respectivament.
- (21) ibid., tav. 418, 1; i 438, 2, respectivament.
- (22) Pseudo-Matth., c. VIII. (Tischendorf, o. c., p. 68-69).
- (23) No ens hem pretingut pas presentar tota una llista completa de les figuracions de Sant Josep dels primers segles, sinó solament un bon nombre d'exemplars, suficients al fi que ens proposàvem.

Vora la casona humil

(ESCENES NAZARETANES)

Es a trenc d'auca. Els estels, dòcils com un gran remat, han seguit són curs i han desaparegut. El cel i la terra es vesteixen d'or i els camps i els ocells comencen a deixondir-se. Al recer de la caseta humil, una blanca colometa i un llir blanquíssim entaulen diàleg amistosament.

La Colometa. (Des de la teulada): M'ha despertat el crit d'admiració que has donat en descloure't i aci me tens per a ésser ta bona amiga i confidenta.

El Llir. (Des del caminet gentil que volta la caseta): Sí; estic admirat; que formoso és la llum i aquesta terra, i que agradós aquest lleu ventíjol que tot me fa tremolar... I tú, ets també flor?

La Colometa: No, jo soc una colometa.

El Llir: Ets bella també i ets blanca com jo. Serem amics?

La Colometa: Jo he estat sempre amiga de tots els lliris que han florit aci. Ells me contaven belles històries que es forjaven en les hores de silenci i de repòs i jo els hi parlava del que veia en aixecar el meu vol per damunt d'aquest hort i d'aquesta casa. Demés, els hi plavia també el que jo els contava de l'Egipte per haver-ho arrellegat de la meua àvia i de la meua mare que eren d'allí.

El Llir (Impacient): Oh!, contem, contem, doncs, amiga colometa tot el que sàpigues!... (Sobtat). Se sent remor...!

La Colometa: No temis, amigueta, són els meus germans, la mare... EL Llir: També colomets?

La Colometa: Sí; colomets també.

Es de dia. Un vol de blanques colomes ha abandonat la caseta humil per a dirigir-se en ràpida i gràcil cursa a les montanyes veïnes. Verdejen les hortes i els demes llirs, van obrint-se al nou dia. Els ocells, espandeixen per l'espai onades d'harmonia.

La Colometa (Baixant fins a una branca florida de mangraner. Vull estar més prop de tú. Així parlarem millor.

El Llir: Quin país és aquest? Com es diu?

La Colometa: Nazaret, que vol dir flor.

El Llir: Bonic nom a fe!

La Colometa: Doncs si pogués veure'l com jo el veig! Si pogués aixecar-te per damunt de les seves casetes blanques i hortes gentils! Si vegessis les montanyes que l'enronçen i els bosesos grisos d'oliveres i la verdor de les figueres i la grogor dels seus blats i la vermellor dels mangraners, joies preades d'aquest jardí d'encis! Però és més; junta ara al que he dit a un costat, no molt lluny un mar blau, immens... a l'altre, un llac tranquil, brillant...

El Llir (Entusiasmada): Oh qui pogués volar com tú!

La Colometa: Jo no volo gaire. Prefereixo quedar-me aci, vora aquesta caseta. S'hi està tan bé!

El Llir: M'havia oblidat de preguntar-t'ho! Qui hi viu aci?

La Colometa (Baixant al caminet i apropant-se a la flor): Un pobre fuster, amb sa esposa i sa filllet. No sents remor? Doncs són ells que ja treballen. Matinegen més que l'auca. Quant nosaltres havem fet conneixença, ells feia ja estona que pregaven.

El Llir: Que són pobres?

La Colometa: Són pobres sí; però no es canviarien pas per cap potentat. Demés les seves ànimes, són tan pures, tan santes, tan blanques, que la nostra blancor al seu costat, es negror repugnant...

El Llir: Oh! Jo voldria veure'ls al fuster, a l'esposa i al minyó... Però no se si et cregui... Pot haver-hi blancor, més pura que la nostra?

La Colometa: Pobricó! Ja veuràs, ja. Espera!

Nazaret, és un encant de llum, vida i colors. Els camperols can-

ten des del fons de ses terres rublertes de promeses. El cel somriu dolçament.

El Llir: Oh, parlem! Parlem d'ells! Estimo ja la seva puresa sense conèixer-la. I la pobresa l'estimo també.

La Colometa: Per a estar ben prop de ells, prefereixo quedar-me aci, a seguir a les meves germanes en les seves atrevides i esbojarrades curses. La pobresa d'aquesta casa, m'atrau més, que totes les sumptuositats i riqueses dels més esplèndits palaus i més que els dolços grans de la mangrana me plauen els granets de blat que em dona Maria.

El Llir: Maria, és anomenada l'esposa del fuster?

La Colometa: Sí; i el fuster Josep i Jesús el fill.

El Llir sens sapiguer perquè, esdevé pàl·lid. Regna un moment de silenci.

La Colometa (Apropant-se més a la flor): Mira; totes les coses les ha fetes Jesús. Tu mateix ets blanc i formós perquè Ell ho ha volgut. Tot viu per ell. La meua àvia i la meua mare m'ho han contat moltes voltes i ara ho veig, hi ho sento i ho crec... La meua àvia que vivia a Egipte, va veure com els idols queien en arribar a aquell país, desterrada, aquesta santa família. A la meua mare la ferí un caçador, i Jesús, aleshores, nin encara, la recullí i la curà al seu sol contacte. Des de llavors, ella, no s'ha separat mai de la Santa Família i ha presenciat moltes voltes, com els àngels baixaven del cel per a parlar amb Josep i servir a Jesús i a Maria.

El Llir: Com és doncs que essent tan poderosos siguin tan pobres?

La Colometa: Veus aci el misteri: Potents són, viuen abscondits, desconeguts, subjectes a un treball fadigós i humil. Mes en lloc com en aquesta caseta hi regna la pau, el goig, la conformitat, l'amor...

El Llir: Oh!, segueix, segueix, amiga colometa, que'm plau força el teu parlar.

La Colometa: I aixis viuen des ja fa anys. I un mateix amor junyeix els tres cors. I Josep i Maria són santíssims i perfectes i Jesús és més sant i perfecte que ells. Sa pobresa la reparteixen amb el primer caminant que truca a la porta; el seu treball l'ofereixen a qui el sol·licita; la seva compassió s'escampa remeiant totes les misèries...

El Llir: Qui són, doncs, els qui aci viuen? Diguem, amiga colometa, qui és Jesús?

La Colometa: Jesús, és Déu!

Tot just ha parlat d'aquesta fiosa la colometa eixerida, vola lleugera, en cercle d'adoració a l'entorn de la caseta humil. El llir, esdevé més pàl·lid encara i se sent fortament sacudit per una tremolor de misteri...

S'obra una porta i Josep, el baró, surt al camonal vorejat de llirs. Jesús, en plena joventut segueix darrera el fuster al qui diu pare, i ambdós carregats amb les eines del treball s'allunyen del casal.

Els llirs es blinquen davant la túnica de Josep i besen les petjades santes del nazaretà.

I Maria, la Verge escullida, surt al dintell de la porta. Les colometes a voliers hi acudeixen amatentes embolcallant-la en espirals de blancor i els llirs davant l'encisera i puríssima vara de Jessé ni gosen a retre-li en homenatge l'incens puríssim de la seva flaire.

J. I. B.

ENTRESUELOS VALENCIA

Lanas inglesadas entretiempe, a 2,50 pesetas m.

Apodaca, 11, entresuelo

SANT JOSEP

Ens agrada que la Quaresma caigui baixa i que coincideixin l'alegria de Sant Josep i la tristesa de la Setmana de Passió o la Setmana Santa, quan l'Església, sotragada per la proximitat de l'escarni de la Creu, ha cobert els altars i les imatges amb cortines morades; a tall de mare trista, inconsolable davant el fill morent, que no li basten mocadors per a tapar-se els ulls i plora que més plora.

Sabeu, en aquesta escaiença, l'aparició de Sant Josep si n'és d'oportuna per a les ànimes porugues, vetejades d'escrúpols i neguits, les quals, amb la penombra quaresmal veuen augmentada, molts camins, la interna desolació que és el seu pa de cada dia?

Suspensem, primerament, la força terrible d'unes paraules de Jesús que la Litúrgia recorda tot just en aquests dies. Foren pronunciades a l'hort de Getsemani la nit del prendiment entre cremors de torxes i llanternes i reconcs d'ombra en els matolls i els cors. Els seguidors de Judas s'abalanzaven sobre Jesús i Jesús els digué: "Aquesta és la vostra hora i LA POTESTAT DE LES TENEBRES".

La potestat de les tenebres! No hi ha escandall prou llarg per a medir la profunditat d'aquests dos mots. No volem ja que us passegeu pel món per tal de constatar la fúria de tots els mals instints i les flames espesses i retortes de totes les baixes cobejances: els adulteris, els homicidis, les cogitacions, els furts, els odis, els recels... Es prou, només que hàgiu sentit dins de vosaltres el pes d'aquelles hores feixugues, insoportables i inevitables tot alhora, quan eixits misteriosament dels replècs interiors, els escrúpols devoren la pau i els dubtes brandegen i una boira espiritual que no consent un bri de claredat fa tintinejar i el cor és oprimat com un ocell malalt que trepitgésiu. L'ànima va a les palpentes i tot es fa pecat i els confessors dieu que no us entenen i gireu els llus al cel i és tancat i barrat. Pel mot més innocent, tament si tot el món acusés de seguida: —Has damnat la teua ànima! Ets reprovat eternament! —

Voleu res més paorós que la tenebra poderosa? Recordeu l'esborronament, si heu viscut en una casa gran patriarcal i la mare, algun vespre, us feia anar a cercar les tisores, per exemple, a la cambra fosca del darrera. El llum de ganxo, n'estem certs, us tremolava als dits. Volieu cantar i se us glaçava el cant als llavis davant les contorsions de les ombres gegantines, projectades en les parets dels corredors. Arreu hi havia espectres fent ganyotes i pupilles ferotges a l'aguait. Us adonàveu instintivament que l'ombra us desarmava.

Contra el poder de la tenebra —ai las!, llavors només la tenebra d'una cambra — l'esperit es sentia forçosament capitulat. Els enemics que es veuen, ni que siguin gegants, hom els amida de dalt a baix i sap al menys on apuntar la pedra de la fona. Quan l'enemic és la tenebra, només d'obrir els ulls, ja hi entra i abassega!..

***

Heus aci, però, que les orenetes es preparen a traspassar la mar per a volar damunt les fulles tendres de la nostra primavera. I torna Sant Josep! La seva testa pura, si no nevada d'anys, almenys cofada de canicie per la Tradició, sorgeix tranquila i somrient per entre la negror de les vestes i els morats de les cortines quaresmals, igual que el cim d'una congesta per sobre els núvols negres.

Voldriem que les ànimes tímides veiessin en sant Josep una revelació. La seva vida fou una flor càndida, tota voltada d'ombres i misteris!

Mancada de notícies en el Nou Testament, l'Església, per a fer l'elogi dels sant Fuster de Nazaret, ha de valer-se d'ombres, sobretot d'aquella dels seu homònim egipcià, tan plena de clarícies.

Ombra del Pare que era, en somnis l'avisava el cel, mentre la Verge reposava dins la quietud nocturna. A més, la fosca de molts segles per un designi providencial, l'han abscondit a la pietat del poble. I, encara, els cristians l'aclamaran per un mai més com a especial protector de l'hora més obscura d'apagament de nines i aclucament de cors.

Aleshores, el bon Josep, el sant de les foscuries i els misteris, com es pertany a les muntanyes grandioses, s'apropa al capçal del llit on agonitzen els seus fills, solemnement silenciosos, amb un silenci igual al de les ombres gegantines que el llum de ganxo projectava a les parets del quarto fosc, però amb el somriure als llavis, sense fer gota de paúra. I obre triomfalment el llur esguard a la claror eterna desvelada...

Oh temerosos, eixempleu els cors! Acudiu a la gran revelació del sant embolcallat de fosquedats! L'evangelista, quan ha dit d'ell que era just, ha eixugat la ploma dels elogis. Per un gra que ens n'ha mostrat, ha volgut que poguéssim entendre la preciositat de l'enfilall que fou la seva vida; li ha plagut, no obstant, de tancar-lo, per al nostre profit, en un estoig silenciosos, tot vellutat de fosca.

—Entengueu —, sembla que Déu ens vulgui dir —, que es pot ésser feliç entre mig de tenebres; que també s'obren mans amigues dintre la foscor. Que, com hi ha un poder pervers, hi ha un poder bo de les tenebres.

Allò que sols pensàvem una ganyota amenaçant, pot ser el somris d'un amic íntim. Allò que creïem una força, pot ser la vara de Josep.

MIQUEL MELENDRES, pvre.

FIATE, LECTOR

...en que según dice un periódico, estamos rodeados de jabalies;

...en que éstos, acosados por el hambre se dirigen hacia los centros repartidores;

...en que analizando con atención la lista de los enchufes, puede cualquier deducir el por qué vino el nuevo régimen;

... en que quieran o no quieran los adelantos, hoy celebraremos San José;

...en que L'Esquerra está liquidada;

...en que ya empieza a hablarse de carlismo en el Congreso.

CAVES

CASTELLBLANCH

Sant Sadurní de Noya

Deportivas

FUT-BOL

EL GRAN MATX D'AQUESTA TARDA

Començarà a les tres i mitja, l'encontre de futbol, magne i emocionant que deuen portar a terme els veterans gimnàstics i el primer equip del cercle degà.

L'expectació ha vingut engrosant en les darreres hores, fins tal punt que la Directiva del Gimnàstic s'ha vist obligada a muntar unes tribunes provisionals per a que pugui tothom presenciar la festa el més comodament possible.

La senyoreta "Gimnàstic" ha respòs amablement al convint i llençarà el kick-off iniciant així la partida.

La Banda del Regiment número 18, amb la destressa que la caracteritza amenitzarà també l'espectacle.

L'equip de veterans lluitarà d'una faisó nova i original, o sigui amb sis devaners, i s'arranglerà com segueix:

Gasulla, de porter.

Nogués i Pascó, imitaran les gestes dels vascos Ciriaco i Quincoces.

A la mitja, Pellicer en el centre i Cardona i Bas a les ales.

I en quant al quintet d'atac, Ferrer, Xenaro, Gibert, Nadal, Sales i Rosanes.

Tot un senyor equipag, veritat? Els joves, pobrets, s'alinearán més o menys, així:

Rueda, Bordas, Vergés, Carmelo, Vicens, X, Yanguela, Filiberto, Delclós, Pamies i Magrinyà.

Aquest estol de jugadors, representatiu de la joventut d'avui dia, creu que al quart d'hora els "jaios" ja no podran rutilar. Es més, creuen poder guanyar fàcilment per cansanci.

Infel·licios...! No saben que els "jaios" fa setmanes i messos que s'han vingut preparar.

En fi, aneu al terreny de l'honor i ho comprobareu.

Ahir feu bon sol tot el dia, de modo que el temps confirmà nostres impressions anteriors.

Manca tan sols que avui brilli novament el Sol, i pugui d'aquesta forma enmarcar ben bé l'aspecte magnífic que ofrenarà sens dubte l'estadi del Gimnàstic.

Per la nit, jugadors i directius, com també tota mena d'admiradors, es reuniran en un "apat" a l'Hotel Internacional.

La gesta de la tarda d'avui serà, doncs, celebrada.

I ara un pronòstic. Guanyaran els "jaios" per 3 a 1. Encertarem?

EL GIMNASTIC A ROQUETAS

Retornant la visita rebuda no fa pas molt, es desplaça avui a Roquetes el primer equip del Gimnàstic.

Se'ns informa que l'expedició serà més o menys composta pels següents jugadors:

Feré, Wenceslao, Virgili; Martínez, Martorell, Bassedas, Barbarà, Magrinyà, Mascaró, Alegret i Navas.

Bona sort, tarragonins.

PARTITS PER AVUI I DEMÀ A CATALUNYA

Dia 19, Copa Generalitat:

Júpiter - Girona.

Martinenc - Badalona.

Dia 20, Copa Generalitat:

Badalona - Girona.

Martinenc - Badalona.

Copa Catalunya:

Granollers - Sant Andreu.
Horta - Vilafranca.
Santboià - Ripollet.
Lluro - Terrassa.

Amistós:

Sans - Espanyol.

CAMPIONAT NACIONAL DE LLIGA

Primera divisió

Santander - Donostia.
Irun - Madrid.
Alavés - Arenas.
A. Bilbao - Espanyol.
Barcelona - València.

Segona divisió

D. Corunya - Múrcia.
A. Madrid - Celta.
Castelló - Sevilla.
Betis - Oviedo.

Tercera divisió

Nacional - R. Ferròl (dissabte).
Sabadell - Osasuna.

REGISTRO CIVIL

Nacidos:

Nuria Bargalló Vendrell.
José M.º Borrut Hilari.

Fallecidos:

Ninguno.

Matrimonios:

Ninguno.

De Enseñanza

Las escuelas preparatorias para el ingreso en los Institutos de Segunda enseñanza

Autorizados las Claustros de los Institutos Nacionales de Segunda enseñanza, por Decreto de 25 de Septiembre de 1931 para organizar escuelas preparatorias para ingreso en dichos centros y creadas actualmente varias de ellas y nombrados los maestros propuestos por los Claustros respectivos, conforme a las reglas establecidas en la disposición de 2 de Enero último, el ministerio ha resuelto declarar como complemento de las referidas disposiciones:

1.º Que los nombramientos de Maestros y maestras nacionales que se hagan formuladas en los Institutos Nacionales de Segunda enseñanza, al amparo del Decreto de 25 de Septiembre último, y los que en lo sucesivo se otorguen se entiendan no conceden a tales maestros y maestras otros derechos que aquellos que se derivan de los cargos que se les confiere a efectos del percibo de haberes y casa-habitación exclusivamente, ya que para otros efectos administrativos, permutas, traslados, etc., se considerarán con arreglo al censo de población de las escuelas nacionales de que procedan.

2.º Que los servicios que presten los maestros nombrados para las escuelas preparatorias de los Institutos Nacionales de Segunda enseñanza, se consideren como continuación de los que cuentan en la escuela nacional últimamente servida; y

3.º Que los Claustros de los Institutos Nacionales de Segunda enseñanza, al enviar la propuesta del maestro o maestra para desempeñar las escuelas preparatorias creadas en los referidos centros, acompañarán hoja de servicios del maestro a que afecte la oportuna propuesta.

Sus ojos cansados buscan la luz.

HAGASE EXAMINAR LOS OJOS INMEDIATAMENTE POR

C. COTTET

EL MEJOR DE ESPAÑA TARRAGONA PORTALET 1

EXTRANJERO

EL EX REY DE ESPAÑA

Lamenta la anticipación con que fué publicado el manifiesto que suscribió junto con el pretendiente don Alfonso Carlos de Borbón

Un periodista español insultó al ex rey en el momento en que éste subía, en Marsella, a un auto, junto con el duque de Miranda

Una personalidad que pudo entrevistarse en Egipto con el ex rey de España, ha declarado a un redactor de la Agencia Havas que la autenticidad del manifiesto del ex monarca y del pretendiente don Alfonso Carlos de Borbón, no puede ser puesta en duda.

Puede afirmarse, añadió la aludida personalidad, que el ex rey conocía perfectamente, antes de emprender su viaje a Oriente, los textos, que fueron redactados de acuerdo con las principales personalidades realistas de París.

Durante la entrevista, don Alfonso lamentó que esos documentos fueran publicados con anticipación.

Manifestó también don Alfonso que había tenido noticia de que en Francia se reprocha a él y a los refugiados españoles haber abusado de la hospitalidad francesa.

Marsella. — En el momento que el ex rey de España y su acompañante, el duque de Miranda, su-

bia a un automóvil que debía conducirle a San Remo, un periodista español insultó a don Alfonso. Intervino la Policía y detuvo al periodista español.

Este, poco después, fué y libertad por considerar que no había cometido ningún delito y que el asunto no tenía importancia.

Marsella. — El paquebot "Cham-pollion", a bordo del cual regresan los buques de Toledo y de Miranda, ha llegado a la vista de este puerto a las siete de la mañana.

Tintorería Moderna

DE

Angel Alcoverro

Unión, 35 - TARRAGONA

La más antigua y acreditada de esta ciudad. Pone en conocimiento de su distinguida clientela y público en general, que al recibir los materiales de ALEMANIA le permiten trabajar con una gran rebaja de precios.

Se tiñe y lava toda clase de ropa, cortinajes, guantes, monederos, trincheras, etc.

Lutos en ocho horas, planchado especial, prontitud en los encargos y economía verdad.

Farmacia Digos

ANÁLISIS-ESPECIFICOS nacionales y extranjeros

Aguas minerales - Sueros - Vacunas - Inyectables - Ortopedia

Mayor 46 - Teléfono, 442

BANCO COMERCIAL DE BARCELONA

CAPITAL: 25.000.000 de pesetas, totalmente desembolsado

Casa Central: BARCELONA, Paseo de Gracia 3 y 5

Telegramas y telefonemas: COMBANK

SUCURSALES Y AGENCIAS

Amposta, Arbós, Badalona, Berga, Figueras, Gandesa, Gerona, Granollers, Igualada, Inca, Lérida, Manacor, Manresa, Montblanch, Mora de Ebro, Morrell, Olot, Palma de Mallorca, Port-Bou, Puigcerdá, Ripoll, San Feliu de Guixols, Santa Coloma de Farnés, Santa Coloma de Queralt, Seo de Urgel, Tárre-ag, Torredembarra, Tortosa, Valls, Vendrell, Vich y Vilaseca.

TODAS LAS OPERACIONES DE BANCA Y BOLSA

CUENTAS CORRIENTES COMERCIALES

con el abono del interés al 2 1/2 %, a la vista

IMPOSICIONES A RÉDITO

con abono de interés al 3 %, a 30 días plazo

» » » » 3 1/2 %, a 3 meses plazo

» » » » 4 %, a 6 meses plazo

» » » » 4 1/2 %, a 1 año plazo

SERVICIO DE LA SECCION DE AHORRO

Se abonan intereses a razón de .

4 %, anual, en libretas a disposición, y

4 1/2 %, anual, en libretas a 1 año plazo

Camara acorazada con compartimientos de alquiler

Sucursal en Tarragona:

APODACA, 24 - Tels. 40 y 515

Agencia: BOLSIN

Rambla San Juan, 27 - Tels 40 y 159

ZUMO DE UVA SIN FERMENTAR

MOSTELLE

Eminentes médicos lo recomiendan para los niños. Los hace crecer fuertes y sanos. Alimenta más que la leche, asimilándose más fácilmente. Regulariza la digestión y fortalece todo el organismo.

MOSTELLE también es indicadísimo para las señoras porque evita y cura los desórdenes digestivos.

Venta en Droguerías, Farmacias y Ultramarinos.

RAFAEL ESCOFET - TARRAGONA

La Auto-Skala

busca automáticamente todas las estaciones.

Un niño sintoniza en un momento todas las estaciones de Europa. El mundo entero en su propia casa, bajo la presión de sus dedos.

TELEFUNKEN 340 W. L.

El más moderno receptor con altavoz

Triple circuito seleccionado de 5 válvulas con sintonización automática, 200.000 mcs. regulador con 5 tonos, antena de red, contactos de platino, interruptor termo-automático para casos de sobretensión, Altimeter dinámico de gran pureza y sonoridad en caso de ebullisterie finamente acabada

Para corriente alterna de 90 a 240 V

Precio con válvulas Ptas.

Este receptor representa un gigantesco esfuerzo del cuerpo técnico de TELEFUNKEN, con sus vastos recursos financieros e industriales ha creado el mejor receptor para 1932.

PIDA UNA DEMOSTRACIÓN GRATUITA A NUESTROS AGENTES AUTORIZADOS

RADIO TELEFUNKEN

Representante en Tarragona. -- RAFAEL SENTANDREU Bajada Misericordia, 5

Los bienes de la Compañía de Jesús, en España

UNA DECLARACION DEL REVERENDISIMO PADRE GENERAL

El reverendísimo Padre general de la Compañía de Jesús ha hecho en Roma la siguiente declaración que publica la prensa británica:

"Existen seis Centros de estudios superiores o universitarios en España regentados por la Compañía de Jesús; veinte colegios de segunda enseñanza, de los cuales quince internados provistos de los necesarios edificios y campos de recreo. Asimismo hay dos observatorios, uno en Tortosa, el otro en Granada, y en Fontilles una leprosería en forma de colonia. Finalmente poseen diez casas para la educación de jóvenes religiosos de la Compañía. Acaso parezca elevado este número de establecimientos con la sola finalidad de la preparación de jóvenes jesuitas; pero son 1.155 los que han ingresado en la Compañía atraídos únicamente por la labor de ésta por la causa de Dios y su Iglesia.

No son nuestros todos los antes enumerados establecimientos. Existe, por ejemplo, el gran Seminario de Comillas, donde se educan más de 300 estudiantes de todas las regiones de España con destino a las diversas diócesis, alojados todos en su recinto. No nos pertenece, sin embargo, este instituto, del que somos meros administradores. El fundador lo edificó y dotó, ofreciéndolo a la Santa Sede. Esta nos lo confió, ni más ni menos. Es verdad que el edificio se halla bien y hasta espléndidamente amueblado; pero nosotros nada tenemos que ver con esta instalación. Se ideó y pagó todo por el fundador y no pertenece siquiera a los jesuitas.

En el mismo caso se halla Deusto, la Universidad de Bilbao para estudios mercantiles superiores, dirigida por unos cincuenta o sesenta jesuitas, sin que por ningún concepto les pertenezca. Fueron sencillamente llamados por los propietarios para impartir la enseñanza.

De igual modo, el gran centro de Loyola no es nuestro. Pertenece a la autoridad civil de la provincia de Guipúzcoa. Sólo tenemos el uso de la casa.

A muchos sorprenderá la noticia de que tampoco es propiedad de los jesuitas la Santa Cueva de Manresa, tan íntimamente asociada con la Compañía, sino del Obispo de la diócesis, así como las demás casas que en Manresa ocupamos. Son, por otra parte, muchas las residencias que con sus iglesias pertenecen a la respectiva diócesis y de ningún modo a los jesuitas en ellas viven y trabajan. Salamancá y Tortosa pueden citarse entre las más conocidas; pero hay un gran número de ellas propiedad, como éstas, de la diócesis.

Dada cuenta ya de numerosos centros de nuestra vida y labor quedan los restantes. Estos, a ejemplo de tantos de los nuestros, soportan la carga de cuantiosas hipotecas, y todo el mundo sabe que cuando se empieza el año económico abonando una crecida suma para hacer frente a la hipoteca, no hay manera de allegar lo suficiente para un superávit después de satisfechos los demás gastos.

Algunos se figurarán que debemos poseer grandes reservas para mantener la muchedumbre de jóvenes jesuitas. En realidad, nuestra riqueza es la infinita bondad de Dios. Efectivamente, todos nuestros

recursos reunidos no bastan para alojar, mantener y vestir a nuestros estudiantes y sus profesores. ¿Cómo nos arreglaremos? Gracias única y exclusivamente, a la continuada generosidad de nuestros bienhechores, que, convencidos de que trabajamos con eficacia por Dios Nuestro Señor, nos facilitan, año tras año, las necesarias limosnas, generalmente en una medida suficiente, según suele hacer la Divina Providencia, para enjugar el déficit anual y nada más. No poseemos, ni con mucho, los fondos precisos para la manutención de nuestros jóvenes.

Nuestras iglesias tenían sus mármoles y lujoso decorado, señal de la devoción de los fieles. Miles y miles de personas entraban en ellas, pero nunca en nuestras casas, y de éstas juzgaban por lo que veían en las de Dios. Ahora que se derrumbaron las barreras, muchos visitan las que eran nuestras habitaciones, quedando maravillados ante su pobreza y escaso mobiliario.

Lo mismo puede decirse de la improductiva labor efectuada, por ejemplo, en el Instituto de Artes e Industrias para obreros en Madrid. Manteníamos estas obras para los pobres con las limosnas que a tal fin recibíamos de las personas solícitas del bien de sus hermanos infortunados. Así también, los dos Observatorios se mantenían con fondos aportados por gente interesada en estos trabajos científicos.

Necesitase ciertamente una suma muy grande para mantener y vestir a más de tres mil hombres, y para subvenir al coste y desarrollo de su labor; pero ya veis cómo esto no equivale a decir que son ricos los jesuitas españoles. Con todo lo que pueda sacar el actual Gobierno de su confiscación, apenas si tendrá ni para mantener un solo colegio del Estado. Las limosnas que para su labor recibían los jesuitas no pertenecían a la Compañía. Por tanto no se le puede privar de ellas. Dejarán de darse, y nada más".

A. Apta! Médico-oculista
RAMBLA DE SAN JUAN, 27, 1.º

San José - Ramos

La Casa Figueras

acaba de recibir un nuevo y extenso surtido de TRAJES, PANTALONES, SUETERS, BLUSONES, CAMISAS, CORBATAS, ECHARPES, etc., e infinidad de artículos propios para regalos a precios inverosímiles.

LE INTERESA VISITARLA

ANGEL GUIMERA, 7 (antes San Agustín) :: TARRAGONA

LO QUE SE VA SABRIENDO

MARCELINO ROMINGO EN SANTANDER :: UNA MULTA

DON MARCELINO, EN SANTANDER

Copiamos de "Informaciones", de Madrid:

"El nombre de don Marcelino es justamente popular en España y casi sentimental en Santander.

Cuando llegáis a Santander y os encontráis con Cossío, con José del Río, con D. Miguel Artigas — hoy rector de la B. N. —, con Casanueva, con cualquier representante de la vida intelectual, don Marcelino es una dulce obsesión:

—Aquí vino don Marcelino.

—Aquí tomaba su "coñac" don Marcelino...

—Aquí, don Marcelino...
Qué contrariedad habrá sentido el ministro de Agricultura, persona modesta, sin duda, cuando en su viaje a Santander alguien le llamara "don Marcelino"!

Don Marcelino Domingo, en efecto, ha sido siempre tan cordial, tan modesto, tan democrático, que to-

dos quienes le conocíamos le llamábamos simplemente Marcelino.

Don Marcelino era el otro. Y Santander habrá hecho una verdadera tontería molestando la modestia de Marcelino llamándole don Marcelino, esto es: llamándole Menéndez Pelayo".

UNA MULTA DE 500 PESETAS A "EL CORREO CATALAN"

Barcelona. — El gobernador civil ha impuesto una multa de 500 pesetas a "El Correo Catalán", por no haber presentado al Gobierno civil los ejemplares que dispone la ley.

Una multa por igual cantidad ha sido impuesta a doña Angela Janer, presidenta de la Asociación Feminista Tradicionalista, por no haber solicitado la oportuna autorización para la conferencia que dió la señorita Urraca Pastor, en el Salón Vitoria.

AFINADOR:

NO vacila Vd. Haga afinar su PIANO, PIANOLA por el Afinador y Mecánico técnico

Andrés Font Aguila

CASA ARBONA
Conde de Rius, 19 - TARRAGONA

HÓPITAL VICHY CELESTINS

(estómago) GRANDE-GRILLE VICHY (riñones) CHOMEL (higado)

Son las aguas minerales naturales más superiores y las de mejores resultados tomadas a domicilio. Insustituibles para la mesa.

BANCO DE VIZCAYA

Admitimos encargos, libres de todo gasto, para la

Suscripción pública

de 20.000 Obligaciones hipotecarias de la

Sociedad Española de Construcción Naval

al 6 % anual, libre de impuestos presentes, con cupón 1.º de Julio de 1932, y amortizables en 25 años, a partir del año 1937

Tipo de Suscripción: 95 por 100, o sean 475 pesetas por Obligación.

Lo que dice la Prensa

Mucho se ha hablado en las tertulias políticas de la ex corte anoche y hoy del desmoronamiento que ha sufrido la mayoría del Ayuntamiento de Barcelona, puesto en evidencia al examinar el presupuesto municipal. Dicha desmoronamiento, a juicio de quienes lo comentan demuestra de modo absoluto el fracaso rápido y terrible de los triunfadores del 12 de Abril, los cuales, en poco menos de un año han exhibido su incapacidad notoria para administrar los intereses del común, intereses que ahora, al retirar el proyecto de presupuestos, dejan abandonados en medio del arroyo. Este golpe, en visperas del examen y aprobación por la Asamblea Constituyente del Estatuto de Cataluña, resta considerable autoridad a los defensores del gobierno propio de la región catalana, pues resulta notorio que aquellos que no han sabido gobernar un Municipio, que al fin y a la postre posee un mecanismo sencillo, no ofrecen garantía alguna para poder desenvolverse con éxito en el cuidado y fomento de la complicada máquina de toda la región. Una razón de conveniencia superior, exige que el desenvolvimiento del régimen que el Estatuto catalán representa, esté tutelado por fuerzas y por hombres distintos de los que acababan de fracasar de modo ruidoso.

(Del "Diario de Barcelona").

POLITICA

INSISTESE EN QUE HABRA DOS MESES DE VACACIONES PARLAMENTARIAS. — ¿ABANDONARAN EL PODER LOS SOCIALISTAS

Madrid. — Han continuado los rumores de que una vez aprobados los presupuestos generales del Estado se daría a las Cortes una vacación de un par de meses. Este interregno se aprovecharía para intentar una gran concentración republicana que facilitase el alejamiento del poder de los socialistas, pues estos desean no exponerse a los quebrantos de las próximas discusiones de proyectos de Ley que han de apasionar y agitar la opinión pública.

Se asegura asimismo que este gobierno de concentración acometerá la reorganización de todos los servicios públicos, empeño fundamental del señor Azaña.

En lo que no aparecen conformes los comentaristas era en la atribución de la presidencia de este Gobierno, pues mientras unos indican al señor Lerroux otros entienden que el jefe indiscutible ha de ser el señor Azaña.

PARA EL DIA DE

SAN JOSÉ

La CASA COCA

ofrece excelentes artículos en piel, para regalo, que, sin liquidarlos, los vende a bajos precios por ser la especialidad de la casa.

Monederos para señora a todos los precios.

Conde de Rius, 7 - Tarragona

ENTRESUELOS VALENCIA

Jerseys lana señora, a 3'95 ptas.

Apodaca, 11.

Entresuelo

Chocolates MONRABÁ

Los más ricos en cacao

PEDIDLO EN TODAS PARTES

La conferencia de Eudald Melendres sobre el divorci

Dijous, a un quart de vuit del vespre va donar al teatre del Foment d'Estudis la seva anunciada conferencia sobre "La nova llei del Divorci" el nostre estimadíssim don Eudald Melendres i Rué, president d'Acció Popular Catòlica.

Comença exposant l'interès que ofereix el tema en els moments actuals i alludí a l'esperit secularitzador de les Corts Constituents espanyoles que no contentes amb laïcitzar l'escola i amb pertorbar amb cerimònies laiques d'enderrocament de parets la pau sagrada dels cementiris, dirigeix els darralls contra el Matrimoni, institució privada la més important, que deixarà de tenir la seva força constructiva per la Societat i per la Pàtria des del moment que se li obre al cor l'esboranc de la romplibilitat del vincle.

Fa història del divorci des dels temps més remots negant la teoria evolucionista de Morgan, Spemer i altres que suposen que el Matrimoni monògam és fruit de diferenciacions successives i que l'existència d'un família primària és una invenció. Es refereix als resultats de les últimes i més serioses investigacions dels historiadors espiritualistes que corroboren l'institució del Matrimoni tal com l'exposa el Gènesi, unitari, monògam i indissoluble.

Cita dades curiosíssimes de pobles primitius, dels quals en resten encara supervivències, on hi ha realment poligàmia, poliandria o comunisme sexual però ho atribueix al relaxament de la moral de l'humanitat una vegada caiguda en al culpa i esmenta un canvi el monogamisme i l'inexistència del divorci dels indogermànics i la cita de Wertemark de fins a vintiu pobles selvatges on també s'ha conservat pura la forma matrimonial monògama i per tota la vida.

Estudia els preceptes referents al divorci en els moments jurídics dels pobles de la terra, fent ressaltar com ja en els més antics s'hi observa sempre el caràcter de contracte i la nota de religiositat. Addueix textos del Codi d'Hamurabi, del Talmud, la reglamentació del divorci a Grècia, 600 anys abans de Jesucrist; la Llei de les XII taules, la Llei Julià de adulteris, les de Gayus i altres vestigis jurídics i literaris de l'època romana; comenta el dret bàrbar, el del Romà Imperi; el Koran, la Reforma Protestant, les lleis sobre divorci posteriors a la Revolució Francesa i la situació d'aquest assumpte en les distintes nacions en els nostres dies, exposant també a gran sintèssi les doc

trines dels antigamistes, dels neomalthusians, dels anarquistes i dels llibertistes sexuals en ordre al Matrimoni i al Divorci; acabant la primera mitat de la conferencia amb una brillant exposició de la doctrina de l'Església Romana enfront les seculars escames davant la seva enèrgica negativa a dissoldre el vincle que és indissoluble, no tansols per difinitió i manament de Jesucrist i per la tradició apostòlica i canònica sinó per dret natural conforme amb argumentació sòlida, definitiva, demostra el conferenciant.

Entra seguidament a explicar fent-ne una crítica comparativa, de la nova Llei del Divorci, publicada en la "Gaceta" de Madrid del dia 12 del mes actual, senyalant les seves característiques més remarcables: L'admissió de la coble eficàcia de dissolució vincular o de simple separació; el mutu cissens sense justificar ni mencionar cap causa com a suficient per assolir el divorci; les dotze primeres causes de culpa de l'article tercer i la causa de demència, núm. 13, de les que cita dit article.

De l'inclusió de la demència com a motiu de divorci en fa un comentari documentadíssim en contra malgrat reconèixer que figura en la legislació d'algun altre país. Digué que era obrir la porta al principi sine culpa rebutjat modernament pels més il·lustres tractadistes, adhoc entre els partidaris entusiastes del divorci per motius de culpa.

Senyalà l'imprecisió de moltes de les disposicions de la nova llei indicant possibles conflictes que la seva interpretació dispar pot ocasionar.

Respecte, però, al procediment i a la part que es refereix als efectes civils del divorci o la separació — part que l'Església reconeix que és de la competència de l'Estat i que, per tant té un gran interès pels catòlics — en féu un comentari força favorable alabant la cura amb què els legisladors han procurat garanties — dintre les que caben esperar en una llei de divorci — per a la salvaguardia dels fills i dels interessos d'aquests i dels cònjugs.

Acabà la conferencia fent vots perquè l'implantació del divorci a la nostra terra no porti el seguici de llàgrimes que ha acompanyat la seva vigència en altres nacions.

La docta dissertació del senyor Melendres fou seguida amb la màxima atenció i complaència i en acabar, l'auditori l'aplaudí efusivament.

A las 11'50. — Conferencia en el "Centro Catòlico", por el ex diputado don Rafael Diaz Aguado Salaberry, que disertarà el tema: "Hacia el frente único".

A la 1. — Vermouth de honor, en el Centro Tradicionalista.

A la 1'50. — Banquet en el Hotel Continental, en honor del señor Salaberry.

A las 5 de la tarde. — Velada literario-musical, en el Centro Tradicionalista, pronunciando el discurso de fondo el señor Salaberry, sobre el tema: "La mujer española y la tradición".

PEDRISCO

¿Qué es eso? ¿Que se van corriendo los palos?

Mitín radical en Arjona... ¡y palos!

Mitín de Acción republicana en Cuenca... ¡y palos!

Mitín socialista en Santander... ¡y palos!

Total: un "corrimiento, a palos hacia la izquierda".

En un pueblo de la provincia de Zaragoza, el alcalde, que se sintió Azaña — "¡ahora mando yo!" — prohibió la procesión de la Patrona y no contento con eso, quiso solemnizar las fiestas del pueblo poniendo el nombre de "plaza de la República" a la plaza de San Sebastián.

Y cuando, con todo el aparato de rigor en estos casos, el alcalde tiró de la cuerda para descubrir la lápida de "Plaza de la República", apareció... un retrato de Alfonso XIII.

¡Guasones que son los baturros!

Las mujeres españolas, no estamos representadas — ha dicho una entusiasta propagandista católica — por esas tres señoras que están en el Parlamento. Fueron los hombres los que las eligieron con sus votos... ¡Pues que sean ellos los que carguen con ellas!

¡Definitivo!

"L'Opinió" pregunta que debió decirle aquel periodista a don Alfonso para insultarle.

Pues muy sencillo:

Lo que muchos podrían decir a L'Esquerra.

CHALET

situado en el Ensanche de la población

SE ALQUILA

compuesto de cinco dormitorios, salón y comedor de verano e invierno, cuarto de baño, electricidad, agua de propiedad, jardín, huerta y varios gallineros propios para granja.

Razón: Calle de San Agustín, número 19, primero primera.

Grandes descuentos por fin de temporada.

ENTRESUELOS VALENCIA Apodaca, 11. Entresuelo

La gran alegría de la casa es ver al niño sano, fuerte y colorado.

El famoso Jarabe de HIPOFOSFITOS SALUD

vivifica su sangre, facilita su normal desarrollo y le libra de

INAPETENCIA DEBILIDAD TUBERCULOSIS RAQUITISMO

Se toma en todo tiempo

Aprobado por la Academia de Medicina

No se vende a granel

CRONICA RELIGIOSA

SANTOS DE HOY

San José, Esposo de Nuestra Señora. — Santos Apolonio y Leoncio, obs., y cfs.

SANTOS DE MAÑANA

San Ambrosio de Sena, confesor.

CUARENTA HORAS

Continúan en la parroquia de San Juan Bautista, siendo las horas de exposición de ocho a once por la mañana y de cuatro menos cuarto a siete y media por la tarde.

El día 21 empiezan en la iglesia de San Magín.

MES DE SAN JOSE

Se practica en las siguientes iglesias:

Catedral. — Capilla del Claustro, a las siete.

Catedral. — Capilla del Santísimo, a las ocho.

Trinidad. — A las ocho.

San Francisco. — a las ocho.

San Juan. — A las 6'30 y a las 8.

Sagrado Corazón. — A las 7'30.

San Miguel. — a las siete.

Carmen. — A las 8'30 y a las 6 y media de la tarde.

Nnas. Carmelitas (Vetlla). — A las siete.

Hospital. — A las 6'30.

San Antonio (Caputxinos). — A las ocho.

CULTOS PARA HOY

CATEDRAL. — Misas a las cinco y media, seis, seis y media, siete, ocho, nueve, diez, once y doce.

A las nueve y media se entra en coro; terminada "Tercia", misa conventual.

Tarde, a las cinco y media, rosario, sermón por el Rdo. P. Brosa, C. M. F., punto doctrinal y cantos.

Capilla de Nuestra Señora del Claustro. — A las siete, misa, ejercicio a la Virgen de los Dolores y conclusión del mes de S. José, con canto de los Padre Nuestros y de los gozos por la escolanía.

Por la tarde, a las cinco, rosario solemne, felicitación Sabatina y canto de la Salve, en sufragio de una difunta.

TRINIDAD. — Misas a las seis y media, siete, siete y media, ocho, ocho y media y nueve y media.

Tarde, a las cinco, rosario.

SAN FRANCISCO. — Misas a las seis, siete, ocho y once.

A las diez, misa solemne.

Tarde, a las cuatro, Viacrucis.

SAN JUAN. — Misas a las seis, siete, ocho, nueve y once.

En la de las siete, punto doctrinal.

A las diez y media, solemne oficio a San José, con ministros y a toda orquesta, cantando las glorias del Santo el M. I. señor doctor don Salvador Rial, canónigo.

SAGRADO CORAZON. — Misas a las seis, seis y media, siete, siete y media, ocho, ocho y media, nueve y doce.

A las siete y media, misa de Comunión general con plática, en honor de San José.

A las once, misa solemne. Celebrada la misa de doce, exposición de S. D. M., permaneciendo de manifiesto toda la tarde.

A las siete, trisagio, ejercicios del mes de San José, sermón por el Rdo. Dr. Francisco Vives y reserva.

CARMEN. — A las ocho y media, misa de Comunión general en el altar del santo con acompañamiento de armonium y orquesta.

A las nueve y media, Oficio solemne.

El horario de las misas como todos los domingos.

Por la tarde, a las seis, exposición de S. D. M., trisagio al santísimo cantado a gran orquesta por la Capilla del señor Gols, "Sabatina" cantada por el pueblo, sermón por el R. P. Benito de Santa Teresa, O. C. D., reserva y Salve.

SAN ANTONIO (Capuchinos).

— Misas a las siete, ocho y nueve. Tarde, a las tres, catecismo. A las seis, exposición, ejercicio del mes y sermón por el Rdo. P. Hilaro d'Arenys de Mar.

HNAS. CARMELITAS (Vetlla). — A las once, misa solemne. Tarde, a las seis, rosario y sermón por el Rdo. doctor Jaime Garcés.

CULTOS PARA MAÑANA

CATEDRAL. — Misas como de costumbre.

Se entra en coro a las nueve. Después de "Tercia", bendición y distribución de palmas por el Emmo. señor Cardenal, procesión por el claustro, misa cantada por la capilla de música y canto del "Passio".

Tarde, a las tres y media, Vísperas con solemne manifestación de la Vera Cruz.

A las cinco y media, rosario, Viacrucis, sermón y canto del Miserere.

TRINIDAD. — Durante la misa de nueve y media, bendición de palmas y misa solemne con el canpalmas, procesión y misa solemne con el canto del "Passio".

Tarde, a las tres, catecismo. A las cuatro, función de las cinco llagas con asistencia de los niños y niñas del catecismo. La explicación de las cinco llagas de N. S. Jesucristo, será alternada con cantos de la Pasión. Se acabará con la adoración de la imagen del Crucificado.

A las cinco, rosario.

SAN FRANCISCO. — Misas según el horario de costumbre.

A las nueve y media, bendición solemne de las palmas, procesión y misa con el canto del "Passio".

Tarde, a las tres, catecismo. A las cuatro, rosario, visita de la Bula y Viacrucis solemne.

SAN JUAN. — A las nueve, bendición de palmas y misa solemne con el canto del "Passio".

SAGRADO CORAZON. — A las siete, bendición de palmas.

CARMEN. — A las nueve, bendición y distribución de palmas, procesión y misa solemne con canto del "Passio".

SAN ANTONIO (Caputxins). — A las ocho menos cuarto, bendición de palmas y ramos y seguidamente misa rezada.

HNAS. CARMELITAS (Vetlla). — A las siete, bendición de palmas, misa solemne con el canto del "Passio".

C. DEL SDO. CORAZON (Augusto). — A las siete, misa rezada. A las once y media, solemne bendición de palmas y ramos, procesión por el jardín del Colegio; terminada la procesión, empezará el santo Sacrificio.

Aprovisionament complet de QUEVIURES

Quefés torrats al dia

CASA MOYA

(Secció especial de Perfumeria)

Telèfon 268

Comte de Rius, 1 Rbla. Pau Iglesias, 20 TARRAGONA

Descuento verdad del 10 por 100 todos los artículos.

ENTRESUELOS VALENCIA

Apodaca, 11 entresuelo

Círculo Tradicionalista de Reus

Gran fiesta en honor de la Inmaculada organizada por la Agrupación Benéfica "La Margarita" que tendrá lugar mañana, bajo el siguiente programa:

A las 8. — Misa de Comunión en la iglesia de las Monjas Carmelitas, calle Cervantes, con plática preparatoria.

A las 10'50. — Reparto de bonos a los pobres, en el Centro Tradicionalista.

CLINICA QUIRURGICA del DR. ENRIC GUASCH

Metge operador de l'Hospital de Sant Pau i Santa Tecla, de Tarragona

Tractament de les malalties quirúrgiques. — Operacions. — Habitacions confortables e higièniques construïdes expressament per a casos quirúrgics, amb calefacció i aigua corrent, calenta i freda. — Material portàtil per a operacions a domicili.

TARRAGONA

Carrer Girona (cantonada a Rambla Sant Joan

CONSULTA: Rambla de Sant Joan, 25, Pral. : : De 11 a 12 i de 3 a 5. : Festius de 10 a 12 : : Telèfon. núm 169. B. : :

GACETILLA

EN HONOR DE SAN JOSE

Hoy, a las diez y media, tendrá lugar en la parroquia de San Juan Bautista un solemne oficio a San José, sufragado por una familia devota del Santo Patriarca.

PLANTACION DE MORERAS

La "Sección Sericícola de las Huertas de Jesús y María (Tortosa)", procede a la plantación de moreras, cubriendo bajas en el camino "Del Aube" de la "Hacienda El Tamarit", así como en sus acequias de riego y desagüe y cuyos hoyos, siguiendo las instrucciones de la Estación Superior de Sericultura y de Industrias Zoológicas de Murcia, se abrieron en el mes de Septiembre último, con el fin de que la tierra se meteorizase y asegurar el resultado de la plantación en la novena fiesta del Arbol proyectada.

El ejemplo dado por la Sección Sericícola de Jesús y María, y las enseñanzas que con tanta constancia como entusiasmo, viene divulgando su activo presidente don Conrado Miquel, se propagan, muy típicamente y protegen por el ministro de Agricultura, que ha manifestado en distintas ocasiones su propósito de apoyar la repoblación de moreras, base del renacimiento sericícola nacional.

TELEGRAMA

El Sindicato de Exportadores de Vinos de la plaza, ha recibido del Excmo. señor ministro de Marina el siguiente telegrama:

"En contestación a su telegrama sobre rumores supresión línea compañía Transatlántica Mediterráneo - Nueva York - Cuba le manifiesto que por ahora no se ha pensado en suprimir dicha línea a pesar de que resulta muy costosa para el Estado."

¿CALLOS?

Usando sólo tres días el patentado

Ungüento mágico desaparecen totalmente callos y durezas, ojos de gallo, verrugas y juanetes

Hay muchas imitaciones ineficaces

En todas partes, 1,60 pesetas. Por correo, 2 pesetas. FARMACIA PUERTO. - Plaza San Ildefonso, 5. - MADRID.

HERMANADAD DE JESUS NAZARENO

El martes próximo, segundo día de semana santa, se celebrará en el templo de San Francisco, la fiesta anual que esta Hermandad dedica a su titular.

Como el año anterior, el piadoso acto empezará a las seis y media de la tarde y revestirá gran suntuosidad.

Habrà trisagio, Viacrucis y adoración del Crucificado, estando encargado de la parte musical la capilla del maestro Gols.

Se ha encargado del sermón el notable orador sagrado el Padre Serafín del Carmelo, que vendrá expresamente de Barcelona.

La Junta directiva prega a loss hermanos la asistencia, suprimiendo hasta nuevo aviso el uso del escudo hasta que se haya rectificado.

Escuela del Treball

CONSTRUCCIO D'UN TALLER COBERTA

A la Secretaria de l'Escola del Treball, carrer Jaume I, estaran exposats de set a nou del vespre, des del dia 18 al 26 inclusiu els plects de condicions pel suministre i col·locació d'una coberta de pissarra artificial.

Les propostes s'admeten fins el dia 30, a les vint-i-una.

DE SOCIEDAD

Hoy, festividad del glorioso Patriarca San José, celebran su onomástico:

Los sacerdotes: M. I. señores Boada, Cartañá, Dachs, Brú, Vallés, Rdos. Feliu, Mahasub, Martí, Figuerola, Porta, Dalmau, Panillo, Domingo, Amill.

Ingenieros: señores Vilá, Pagés y Tulla.

Médicos: señores Monné, Font, París, Güell, Pons y Sastre.

Abogados: Ventosa, Fontana, Mullerat, Macián, Izart y Casanovas.

Procuradores: Sabaté y Moragas.

Cónsules: Boada, Banús y Me-re-lo.

Señores: López Bartrán, Ferrandiz, Sanz, Pallarola, Aleu, Romero, Albesa, Faura, Prat, Lope-rena, Vidal, Sabater, Melendres, Sala, Reyes, Bella, Pujol, Pérez Monche, Alacreu, Soliano, Balart, Bofarull, Massó, Miralles, Serrano, Pons, Torres, Gallástegui, Ferrer, Escriu, Ferré, Gols, Salgado, Catalá, Blanco, Batlle, Roca, Jané, Ricomá, Jordá, Artal, Canals, Armengol, Aymerich, Cardona, Miquel, Solé, Maset, Juncosa, Domingo, Roig, Domenech, Ventura, Piñol, Sans, Roig, Arana, Zaragoza, Elordieta, Maynús.

Señoras: Gaspar, viuda de Ber-trán; Ferrando de Prat; Güell, viuda de Boxó; Norregaard de Bonet; Teixidó, viuda de Cascan-te; Gonsé, viuda de Soler; Lapey-ra de Artigas. Potau de Casarés, Pascual de Gener. Español, viuda de Veciana; Dolsa; Verdú, Massom, Suca, viuda de Bonín.

Señoritas: Ibarz, Salvadó, Al-bañull, Pons, Dalmau, Soler, Boa-da, Porta, Miret, Lloret, Cañellas.

Para pasar las fiestas de San José y Semana Santa, ha salido para Valencia y Almagren (Castellón), doña Carmen Sorribes, viuda de Virgili, acompañada de sus hijos Francisco, María de los Dolores y María del Carmen.

ECLESIASTICAS

Se ha recibido el núm. 3 del "Boletín Oficial Eclesiástico" de la diócesis de Gerona con el siguiente sumario:

Normas para la Obra Pia del Culto y Clero de la Provincia eclesiástica Tarraconense. — Circular de Secretaría de Cámara. — Resoluciones y calificaciones de las

Institut Municipal d'Higiene

El xarampió ha fet una de les seves periódiques incursions a Tarragona i encara que avui es presenta amb caràcter benigne, donada la present estació i la difusió de la malaltia, convé es doni per aquest Institut Municipal d'Higiene la veu d'alerta, a fi de que siguin preses certes mesures, més d'ordre domèstic que de profilaxis pública.

El xarampió és perillós per les seves complicacions, i una d'elles, la bronco-pneumonia, és indubtablement la més temible i més freqüent de totes. La present estació és la més apropiada perquè el germen productor de la bronco-pneumonia, trobi el menor grau de defensa en els organismes i triomfi en els seus atacs, i si tals organismes es troben amb un grau de resistència menor, per sofrir l'individu el xarampió, calculis el perill en què es troba per la lluita contra aital malaltia i les seves complicacions, en els moments actuals.

Es una preocupació i un error del públic creure que el xarampió és una malaltia que tothom ha de sofrir i que quant més aviat la passi millor. És cert que són pocs els que escapen del contagi del xarampió, per la gran difusió que té aquesta malaltia, però talmé és cert que com més resistències es tinguin, més probabilitats hi haurà de sortir vencedor de la lluita.

Trobnat-nos, en els moments actuals amb un dèficit de resistències pels conceptes anteriorment anotats, és pel que aquest Institut municipal d'Higiene es veu obligat a donar les següents instruccions, purament familiars, confiant que per interès propi i general, seran complides amb tot interès i encert, per a evitar dies de dol a les famílies i a la pròpia ciutat.

Les disposicions són:

1.ª Extremar les mesures de condició en els locals de les vivendes on hi hagi casos de xarampió, ventilant els dormitoris i desinfectant les comunes.

2.ª Donat el cas que la malaltia apareix en els nens fora del període de la lactància es recomana la desinfecció quotidiana de la boca, glopejant

conferencias eclesiásticas. — Acuer-cos del Centro d'ocesano de la Unión Apostólica. — Colectas de la fiesta de Epifania para abolición de la esclavitud y del mes de febrero a favor del culto y clero. Continuación de la lista de sacer-dotes inscritos en la suscripción a favor del culto y clero. — Orde-nación sagrada. — Bibliografía.

BANCO MERCANTIL DE TARRAGONA

Capital Escriturado: 3.000.000 -- de pesetas

GARANTIAS

Además de la principal del "Banco Mercantil de Tarragona,, disfrutarán los cuenta correntistas e imponentes de la Caja de Economías de la subsidiaria de los Bancos fundadores: Banco Urquijo Catalán y Banco de Valls

Tenemos establecido el servicio de **HUCHAS (Guardioles)** que se facilitan gratuitamente a los poseedores de libretas de la Caja de Economías a la vista, que lo soliciten

Realizamos toda clase de operaciones de Banca y Bolsa

i fent lavatges d'aigua oxigenada o altres desinfectants, a judici del metge de la família, principalment en les cases on hi hagi atacs, o en les de la seva proximitat.

3.ª En les cases on hi hagi varis nens amb xarampió, cada malalt deurà ocupar una habitació diferent, ja que està plenament probat que la promiscuitat és causa de reinfeccions i de l'exaltació de la virulència dels germens productors de les complicacions.

4.ª No essent estrany que hi hagi algun malalt atacat de grip en les cases on es presenti el xarampió, convé la separació absoluta d'ambdós malalts per a evitar el perill de la sobreinfecció.

5.ª Els nens que no hagin sofert xarampió, s'abstindran d'assistir a l'Es-

cola, així com als locals tancats on existeixi acumulació d'individus, i

6.ª Atendre i complir, respecte als convalescents, les ordres que es donin en els col·legis públics sobre el parti-cipiar.

Tarragona, 18 de març de 1932. — El director, Dr. Francesc de P. Folch.

Sección marítima

MOVIMIENTO DEL PUERTO Entradas

Vapor español "Ciutat de Tarragona", procedente de Barcelona, con carga general y tránsito.

Vapor español "Victor de Chávarri", procedente de Gijón, con carbón.

Vapor italiano "Catalani", procedente de Fiume y escalas, con carga general.

Vapor alemán "Girgenti", procedente de Hamburgo y escalas, con carga general.

Vapor italiano "Guido Brunner", procedente de Génova, con carga general.

Salidas

Vapor italiano "Catalani", con carga general, para Marsella y Valencia.

Vapor italiano "Guido Brunner", con carga general para Casablanca y escalas.

Vapor alemán "Girgenti", con carga general para Génova y escala en San Feliu

Vapor español "La Guardia", con carga general para Rosas y Sète.

Quedan en puerto

Vapor español "Ciutat de Tarragona", cargando vino.

Vapor español "Villarreal", en desguace.

Vapor español "Victor de Chávarri", descargando carbón.

Buques que tienen pedido atraque Vapor español "Cabo Razo", de Valencia.

SERVICIO METEOROLOGICO DE MADRID

Presiones bajas Mediterráneo; Occidental; altas Occidente islas Británicas; probable en toda España, vientos moderados de la región del Oeste y cielo nuboso. — Rutas aéreas del Sur de España y Canarias; vientos del Oeste y chubascos; marejada en el Golfo de Cádiz y costas del Mediterráneo.

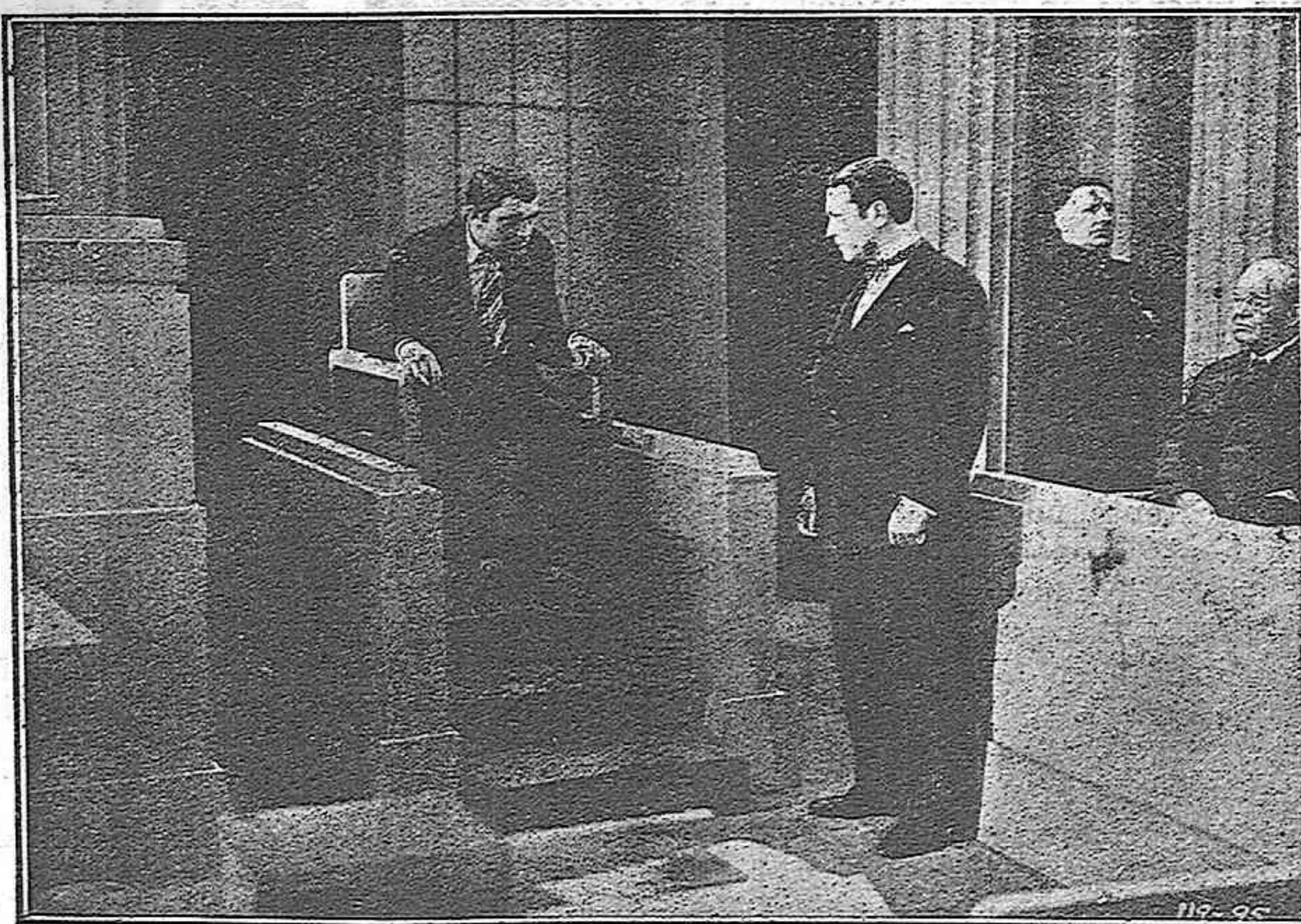
CINE

METROPOL

Sábado, 19 Marzo 1932 a las 5 en punto de la tarde

Festividad de S. José

Sensacional estreno

Programa EMPIRE Verdguer (control CINES) presenta al coloso artista de la pantalla RICHARD BARTELMESS en la grandiosa superproducción de gran argumento,

La Rueda del Destino

La interesante comedia de aventuras Completará el programa la cómica por LEO DAVIS

El entrometido Gritos en Hollywood

Durante la proyección de las películas, el quinteto que dirige el maestro don José Andreu, ejecutará escogidas composiciones musicales.